

Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis og Enhedslistens medlemmer af udvalget udtaler:

Fælles aftale brudt

S, SF og EL kritiserer, at næsten 2 års arbejde med at skabe en sagligt balanceret valgkredsreform, der skal holde i mange år, ender med et kontant aftalebrud. Venstre, Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti har valgt at bryde den enighed, der har været afgørende for alt arbejdet i valgkredsarbejdsgruppen under Folketingets formands ledelse. Meget havde set anderledes ud, hvis ikke arbejdet her havde været båret af fælles ønsker om, at man skulle finde løsninger, der kunne samle hele Folketinget.

På det senest mulige møde i Kommunaludvalget valgte flertallet at gennemtrumfe ændringer, der både på Sjælland og i Østjylland bryder med alle principper, der har båret arbejdet: både den politiske enighed og det afgørende hensyn til vælgerne i et valgsystem, der skal holde mange år.

Når man ikke kan fæstne lid til et grundigt arbejde og et fælles resultat af en grundig indsats skabt af alle partier med Folketingets formand for bordenden, så ødelægges endnu et af dansk politik grundpiller: aftaler og ambitionen om fælles resultater for opgaver, der rækker langt ud over vores egen tid som medlem af Folketinget.

To afgørende aftalebrud

I de to berørte områder skabes nogle afgørende principbrud. På Sjælland vælger man at reducere antallet af kredse, hvorefter vælgerne har færre kandidater at vælge mellem i denne meget store storkreds, hvorfra der skal vælges mange medlemmer af Folketinget. I Østjylland skabes der to grupperinger af opstillingskredse – fire meget små og syv meget store. Det er størrelsesforhold, der kun bliver uddybet af den forventede befolkningsudvikling.

Hvis dette havde været udgangspunktet for arbejdet, ville resten af landet have set betydeligt anderledes ud. Der lægges således nu op til en valgkredsreform, der skaber meget store forskelle i principperne mellem de enkelte landsdele, og som ikke tager det mest vidtgående hensyn til vælgerne, men i stedet til kandidaterne og partiorganisationerne.

For så vidt angår den uvarslede splittelse af Randers i to meget små opstillingskredse, bemærkes, at Randers ikke har gjort indsigelse imod den i lovforslaget foreslåede deling, men at de berørte partiforeninger har stillet et konkret forslag om en justering af delingen. Denne ændring ville S, SF og EL gerne have fremmet, men det var der efter flertallets enegang ikke baggrund for.

Overrepræsentation skal modvirkes

S, SF og EL vil særlig om overgangen til den d'Hondtske metode bemærke, at det er forbløffende, at flertallet ikke vil være med til at sikre, at der ikke vil kunne ske en overrepræsentation i Folketinget for et stort parti ved meget gunstige udfald af et folketingsvalg.

S, SF og EL vil derfor pege på en opgave til løsning heraf – en løsning, som S, SF og EL vil søge at gennemføre ved først givne lejlighed:

Ændringen af opgørelsesmetode for fordelingen af kredsmandater har været overvejet nøje, herunder med inddragelse af professor Jørgen Elkliits undersøgelse af 15. april 2006.

Elklit konkluderer, at d'Hondts metode ved fordelingen af kredsmandater i en valgkredsstruktur med ti storkredse er den metode, der bedst svarer til målsætningen for arbejdet med sikringen af, at det hverken bliver lettere eller sværere at opnå repræsentation i Folketinget for partier eller enkeltpersoner sammenlignet med anvendelsen af den modificerede Sainte-Laguë-metode i en valgkredsstruktur med 17 amts- og storkredse. Det er samtidig en enkel og velkendt metode.

Der er imidlertid også ved denne metode en om end yderst usandsynlig risiko for, at et parti ville kunne opnå en overrepræsentation som følge af opnåelse af et større antal kredsmandater, end partiets stemmer på landsplan ville berettige til.

S, SF og EL ønsker at sikre gennemførelsen af en bestemmelse, hvorefter enhver risiko for et partis overrepræsentation i Folketinget udelukkes. Der skal i forbindelse med bestemmelsens udformning tages stilling til, hvorledes et partis overskydende kredsmandat(er) identificeres geografisk, således at det er de(t) yderste kredsmandat(er), der tilbagetages i den øvrige fordeling. Der skal ligeledes tages stilling til, hvorledes dette eller disse kredsmandater herefter ind-